

Annelies Verbeke

Dertig dagen

DE GEUS

De auteur ontving voor het schrijven van dit boek een werkbeurs
van het Vlaams Fonds voor de Letteren

© Annelies Verbeke, 2015

Omslagontwerp Berry van Gerwen

ISBN 978 90 445 3354 5

NUR 301

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt
worden door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook,
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van De Geus bv,
Postbus 1878, 4801 BW Breda, Nederland. Telefoon: 076 522 8151.
Internet: www.degeus.nl.

Meer weten over onze boeken en auteurs? Meld u dan aan voor onze
nieuwsbrief via www.degeus.nl of volg ons via social media:

De_Geus

DeGeusBreda

Hij rijdt door het warme, klare weer, door het landschap dat hem vreemd blijft maar waarvan hij aarzelend is gaan houden. Soms mist hij de stad nog, de kleuren, de geluiden, de afleiding. Hier is het anders, niet slechter. De bloesems en het gezoem van de lente zijn overgegaan in een veelbelovende zomer die voor een teveel aan regen op de vlucht sloeg en dan terugkeerde om de nakende herfst te verwarren. De velden zijn nog zompig. Alsof ze niet dof en vlekkerig worden, knikken de boomkruinen vol ingehouden bravoure naar de lucht, onophoudelijk: laat maar komen. Hoppalen torsen dikke bellen, dronken van zichzelf, klaar voor oogst. Eenzaam stof waait op en strandt in plassen. Rotondekunst toont dieptepunten. Hij weet niet zeker of dit alles hem sterkt dan wel bedwelmt.

In een dorp dat door Frankrijk en België wordt gedeeld, ziet hij twee wandelende mannen met petten en manden, met duiven, misschien. Verder veel pony's en een boer, vurige meeuwen omcirkelen zijn blinkende tractor. De andere mensen zijn moeilijk te zien, ze zitten achter gevels, of, net als hij, in auto's, tussen twee gevels in.

Vandaag wordt op hem gewacht in een nette wijk. Deze streek heeft minder huizen dan de andere lapjes waaruit dit kleine land bestaat. Met haar voorkeur voor rode baksteen houdt ze het eenvoudig. Slechts nu en dan een Spaanse hacienda tussen de fermetten, de pagodes uit de Brusselse Rand zag hij hier nog niet. De vaak als smakeloos afgeschreven kakofonie van bouwstijlen heeft hem altijd op een vrolijke manier vertederd: hoe de huizen naast elkaar staan als twaalfjarigen op hun eerste middelbareschooldag, per

toeval tot langdurig samenzijn gedwongen en roerloos ontredderd. Het verheugt hem dan ook de twee moderne huizen waarvoor hij de bestelwagen parkeert, uit de eenvormigheid te zien springen.

Hij tilt de bak met sponzen, doeken, rollers en borstels uit de laadruimte en kiest een van de potten verf die hij heeft klaargezet. Pick Nick, uit de Joie de Vivre-collectie, voor de grootste keukenmuur, zijn suggestie, hun goedkeuring.

‘Alphonse!’ hoort hij wanneer hij langs de platte stenen in het korte gras naar de voordeur van een van de huizen wandelt.

Het is de vrouw die hier woont, een mooie vrouw met een zelfzekere stem, die hij heeft ontmoet op de avond dat ze de kleuren kozen. Haar sportkleren zien er nieuw uit, de stoffen tonen geen sporen van inspanning, het zweet parelt enkel op haar slapen, in een rand langs haar in een staart gebonden haren, ze wuift onwennig. Hij zet de verfpot neer zodat hij de frisse hand kan drukken.

‘Je was hier toch nog niet lang?’ vraagt ze. ‘Mijn man is onze dochter naar school gaan brengen en ik dacht dat ik nog wel even kon gaan lopen, maar toen stond een stuk van het parcours onder water en raakte ik de weg kwijt.’

‘Ik ben er net’, zegt hij.

Hij zal hun keuken en woonkamer herschilderen, heeft op drie dagen gerekend, maar vermoedt nu dat het sneller kan: ze hebben zich zorgvuldig voorbereid. De gordijnen en de afdekplaatjes van de stopcontacten zijn al verwijderd. De meubels zijn naar het midden van de kamer geschoven en met lakens bedekt, het lange aanrecht is leeg.

Een zwarte hond rent buiten zinnen op hem af, glijdt uit, beukt met zijn kop tegen een tafelpoot, zet zijn tocht niet minder wervelend verder.

‘Björn!’ roept de vrouw.

‘Dag Björn’, zegt hij. Kwispelend besnuffelt de hond zijn uitgestoken hand, laat dan een wind en draait zich er geschrokken naar om.

De vrouw lacht met hem mee, tot Björn weer in razernij ontsleept en zij het dier bij de halsband naar de aanpalende kamer sleurt, waar ze hem opsluit. 'Ik denk dat hij een meervoudige persoonlijkheid heeft!' schreeuwt ze over het radeloze gehuil achter de deur heen. 'En hij mist de kat! Benny! Benny en Björn! Zoals bij ABBA?!'

Het uiterlijk van de hond doet meer denken aan hardrockers uit de late jaren zeventig, vindt Alphonse.

'Ze waren onafscheidelijk! Als honden en katten samen opgroeien en kunnen ze vrienden worden!'

'Meestal leven katten langer dan honden!' roept hij terug.

'Ze is vermoord!' En omdat Björn zijn treurzang tijdens die woorden net heeft gestaakt, herhaalt ze het met minder volume: 'Onze kat is vermoord.'

Het is de pointe van een verhaal dat ze hem graag wil vertellen, een lang verhaal dat gloeit achter haar lippen, maar het is nog te vroeg – als ze de auto van haar man hoort, slikt ze het in.

Ook de man is atletisch gebouwd, een zwemmer.

'Hey, the Fons!' zegt hij, alsof ze elkaar al jaren kennen. De stem van zijn baas activeert Björn weer. De man steekt beide duimen op.

Hun voornamen is hij vergeten, die moet hij opzoeken straks.

'Klaar voor het grote werk? Ik wou dat ik je kon helpen, maar er zijn plannen die af moeten.'

Hij is architect, herinnert Alphonse zich, hij werkt thuis.

'Ik heb hem opgesloten', zegt de vrouw als haar man op de deur afstapt waarachter het gehuil en gekrab toenemen.

'Opgesloten?' vraagt de man met een kinderlijke stem. 'Is baasjes dikke vriend opgesloten?'

Heen en weer gesleurd tussen gemengde en stuk voor stuk extreme gevoelens, schuift Björn over de vloer, rillend van onbeslistheid.

De man tilt hem op. 'Het is een Portugese waterhond', zegt hij, terwijl het dier zijn tong in de pratende mond probeert te stoppen.

‘Onze dochter is allergisch voor de meeste andere rassen.’ Hij richt zich weer met het stemmetje tot de spartelende hond terwijl hij hem op de grond zet: ‘En wie heeft er ook een Portugese waterhond? Wat zeg ik, twee?’

Voor het antwoord kijkt hij naar Alphonse, zijn handen maken er een sierlijk, gevend gebaar bij dat overgaat in twee wijzende vingers, twee pistolen. ‘Obama!’

‘Maar, enfin’, mompelt de vrouw. Ze geeft Alphonse’ onderarm een snelle, slappe tik, kondigt aan dat ze gaat douchen en haast zich de woonkamer uit.

De man kriebelt over Björns hoofd, knielt voor hem neer, neemt de hond bij de voorpoten, kijkt hem diep in de ronde ogen en pruilt: ‘Baasje bedoelt daar toch niets verkeerd mee.’

‘Ik begin er maar eens aan,’ zegt Alphonse.

Els en Dieter heten ze, zo leest hij op de offerte. Els heeft hem een kop koffie aangeboden voor ze vertrok en Dieter is al enkele uren boven aan het werk, in zijn werkkamer aan de andere kant van het huis. Hij gaat vaak naar het toilet.

In afwezigheid van hun bewoners lichten hun huizen Alphonse vaak in over het soort verhaal dat ze hem zullen vertellen. Of ze misleiden hem, dat komt ook voor. Een papiermand met in kleine snippers gescheurde kindertekeningen, schrijntjes, een gat in een gipsplaat, pas geschopt.

Het huis van Els en Dieter geeft weinig prijs. Ze hebben hun spullen netjes opgeborgen in vakkundig ingebouwde kasten en laden, aan de muur hangen foto’s van het gezin in de sneeuw, het gezin in zwemkleden op een glijbaan, de reeks loopt thematisch over vier seizoenen.

Eén wand van de woonkamer bestaat uit een grote glazen schuifdeur, die een zicht biedt op de tuin achter het huis. In vergelijking met de orde binnenskamers en het gemillimeterde gras van de voortuin maakt die een verwaarloosde indruk. De ladder

tegen de houten afrastering herinnert hem eraan dat hij zijn eigen ladder vergeten is. Hij kan zich met een stoel behelpen, trekt zijn schoenen uit om erop te staan, maar makkelijk werken is het niet.

Björn houdt hem gezelschap. Hij blijft rustig maar houdt elk van zijn bewegingen nauwlettend in de gaten. Lang heeft Alphonse geloofd dat hondengeblaf te herleiden valt tot de boodschappen 'Dat mag niet!' of 'Hey!' en dat ze verder niets te melden hebben. Björn is niet de eerste hond die hem daaraan doet twijfelen. Hij gaapt met Alphonse mee als die zich na het afplakken uitrekt. Toeval, denkt Alphonse, maar daarna gebeurt het nog eens.

Hij vertelt het aan Dieter, als die komt verifiëren of alles goed met hem gaat.

'Dat betekent dat hij je mag,' zegt Dieter. 'Honden zijn heel empathisch. Ik las onlangs nog dat ze niet blaffen om met elkaar te communiceren, het is een taal die ze hebben ontwikkeld om met ons te praten.'

'Ik dacht dat enkel mensen meegaapten.'

'Wij kennen weinig mensen die meegapen, hè, vriend?' jammert Dieter tegen de hond. Een nadere toelichting blijft uit.

'Ik ben mijn ladder vergeten,' zegt Alphonse. 'Ik kan hem thuis ophalen, maar ik zag dat er ook een ladder in de tuin staat.'

'Kun je hem zelf pakken?' Dieter maakt zich uit de voeten.

Buiten is het warmer geworden. Alphonse doet zijn best niet in de hondendrollen te trappen op zijn tocht door de tuin. Wordt Björn niet uitgelaten? Als hij de ladder weg wil nemen, merkt hij dat er aan de andere kant van de tuinmuur ook een staat, ze zijn met een versleten paars zwembord met elkaar verbonden. **M E N L FOREVER** staat er met viltstift op geschreven. Het is een gammele constructie, makkelijk te demonteren. Hij zet het zwembord tegen de tuinmuur en neemt zich voor alles straks steviger met elkaar te verbinden.

Bij het reinigen van de woonkamermuren doet het geluid van de harde borstel Björn inslapen. De ammoniak, waarmee Alphonse

de vettere oppervlakken in de keuken onder handen neemt, wekt hem echter weer. Hij niest en druipt met een verontruste blik af naar de gang, zijn nagels tikken op de trap. Alphonse opent de glazen schuifdeur om de geur te verjagen.

Wanneer de baas naar beneden komt om een broodje voor zichzelf te smeren, is de hond er niet bij.

‘Wil je ook wat?’ vraagt Dieter, duidelijk nog met zijn gedachten elders.

Alphonse heeft zijn eigen boterhammen, neemt wel een kop koffie aan.

Dieter kijkt langs hem heen, naar de ladder, dan uit het raam. Hij loopt erheen en sluit de schuifdeur, traag.

‘Mila heeft die ladder daar gezet’, zegt hij. ‘Kinderen.’ Hij glimlacht verontschuldigingend, wijst dan op zijn gewoonte om voor zijn computerscherm te eten.

Mila is een jaar of dertien en lijkt op geen van beide ouders. Met een dramatische zwaai gooit ze haar rugzak van haar schouders.

‘Hallo’, zegt ze en dan, van streek: ‘Wat doet mijn ladder hier?’

‘Misschien kun je Alphonse eerst even groeten?’ Haar moeder is achter haar binnengekomen.

‘Ik zei hallo. Wat doet mijn ladder hier?’

‘Ik heb hem even geleend, omdat ik de mijne vergeten ben. Ik zet hem zo weer terug. Ik zal het zwembord stevig bevestigen. Belooft.’

‘Maar ik heb hem nu nodig.’

‘Eerst huiswerk’, zegt Els.

‘Ik heb geen huiswerk.’

‘Dat geloof ik niet.’

Mila stormt de kamer uit op het moment dat haar vader binnenkomt.

‘Hallo!’ zegt die boos. Ze zegt niets terug, rent de trap op.

‘De puberteit, we zullen er niet aan ontsnappen’, gniffelt Dieter.

‘Daar denk je niet aan als je er zelf in zit, dat je eigen kinderen je het later ook allemaal aandoen.’

‘Zo erg is het niet,’ zegt Els.

Ze wil weten of hij zelf kinderen heeft.

‘Ik denk het niet.’

Ze vinden het grappig en er glimt iets in hun ogen, een beetje nieuwsgierigheid, een beetje achterdocht. Alphonse neemt zich voor het afgezaagde grapje niet langer te maken.

Hij haalt kabelaanbinders uit zijn bestelwagen. Aan de andere kant van het huis maakt hij beide ladders met het zwembord aan elkaar vast.

‘Straks ga ik trouwens bij jullie burens langs,’ zegt hij, weer in de keuken.

Els en Dieter staren hem aan alsof er een bijl vastzit in zijn schedel. Waarom hun burens, willen ze weten. Hij legt uit dat hij er met een kleurenwaaier langs zal gaan, zodat ze een kleur kunnen kiezen – eens hij hier klaar is, begint hij bij hen.

Dieter wikkelt zijn armen om zijn hoofd, Els slaat met haar vlakke hand tegen een geschilderde muur. ‘Verdomme,’ zegt ze, kijkend van haar Pick Nickroze hand naar de skeletvingers op de muur. ‘Sorry.’

Alphonse drukt een doek tegen de mond van een fles terpentijn, houdt haar hand in de zijne om die schoon te maken. Even staat ze erbij als een beteuterd kind, haar vingers opengesperd zodat zijn kordate, vaderlijke vegen alle verf kunnen vinden, dan laait haar toorn weer op: ‘Niet normaal! Dat is gewoon niet meer normaal!’

Hij haalt een kleine, nieuwe roller uit de verpakking en laat die als een lichte pletwals een luchtige tocht over de handafdruk maken. Het werkt.

‘Alles wat wij doen, willen zij ook,’ verduidelijkt Dieter. ‘Geen idee hoe dat zit in het hoofd van die mensen. Ze hebben je bestel-

wagen voor onze deur zien staan en hup, hun keuken moet ook een nieuwe kleur krijgen.’

‘Hun slaapkamers.’ Ze hebben hem niet gehoord.

‘Het is al jaren aan de gang. Wij een huis, zij een huis. Wij een kind, zij een kind. Wij een nieuwe wagen of een reis door de Verenigde Staten: zij ook.’ Somber verwijderd Els verfstreken van onder haar nagels. ‘Wat moeten wij doen? Verhuizen?’

‘We verhuizen niet.’ Het is Mila die heeft gesproken. Ze hebben haar de trap niet horen afdalen, en nu ze de woonkamer doorkruist en de glazen schuifdeur opent, staren ze haar onbeweeglijk aan van bij het granieten werkblad.

Els wacht tot ze buiten is voor ze vervolgt: ‘En het gaat zo ver dat ze zijn begonnen in ons leven in te grijpen. Dat ze vinden dat zij bepaalde aanpassingen kunnen maken in ons leven.’

Dieter wil haar onderbreken. Zijn mond wijst haar richting uit en de lippen tuiten zich enkele keren, bijgestaan door een wijsvinger die de baan van een krachteloos insect tekent.

‘Dat weten we niet,’ zegt hij uiteindelijk.

‘Ik kom morgen terug,’ zegt Alphonse.

Ze bedanken hem, wat geschrokken over het abrupte einde en enigszins ontsteld over hoeveel ze hebben losgelaten, maar ze zijn nog niet uitverteld.

Voor hij de gang in stapt, ziet hij ze op een vliegend tapijtje boven de tuinmuur zweven. Twee meisjes van dertien, die hun lachende hoofden van voren naar achteren gooien.

Ook door het raam in de achtergevel van de burens kan hij een glimp van de meisjes opvangen voor hij naar een fauteuil wordt geleid. Het echtpaar gaat in twee aparte stoelen aan zijn linkerkant zitten, allebei met het ene been over het andere geslagen. Ze zijn iets ronder en kleiner dan Els en Dieter. Tussen hem en het echtpaar in tinkelen de luchtballonnen in het glas tonic dat ze voor hem op de salontafel hebben gezet. Bij zijn voeten hijgt een aandachtige